

[Lyshøft Hansen.]

der udfoldes en række bestræbelser for at inddrage de selvejende institutioner med sociale og undervisningsmæssige opgaver m. v. under den fælles budgettering. Regeringen er kommet meget langt ad frivillighedens vej ved aftaler med kommuner og amter. Nu skal vi videre, og selv om kommunerne mange steder er under hårdt pres, så håber vi at kunne fortsætte ad frivillighedens vej.

Der skal også ske noget på det offentlige arbejdsmarked både på lønfronten og med hensyn til beskæftigelsen. Der er naturligvis en sammenhæng mellem udviklingen i løn og beskæftigelse, og i de år, hvor det drejede sig om at udvide statens og kommunernes virksomhed stærkere end erhvervslivets, var det rimeligt at lade det offentlige føre an i lønudviklingen. Det er det derimod ikke, når man vil bremse op inden for stat og kommune, så erhvervslivet kan få den nødvendige arbejdskraft. Da må erhvervslivet være lønførende. I de nærmest kommende år vil de offentligt ansatte derfor få mindre lønstigninger end de privat ansatte. For de lavest lønnede i staten og kommunerne kan det dog være rimeligt at vise større imødekomenhed.

Hvad angår beskæftigelsen inden for det offentlige, vil der blive udfoldet særlige bestræbelser for at holde personaleforbruget nede. Til belysning heraf kan anføres enigheden om at afkorte studietiderne for de lange og mellemlange uddannelser samt — det, vi har diskuteret så livligt i dag — afkortning af lektionernes længde i skolerne, eller hvilken anden form vi kan finde for besparelser på dette felt.

Ved siden af de mere dramatiske indgreb sker der løbende rationaliseringer inden for det offentlige, bl. a. som resultat af finansudvalgets drøftelser. Jeg skal illustrere det med et eksempel på, at der er ved at ske noget, og et andet eksempel på, at der snart må ske noget.

Det første eksempel er vort øproblem. Gennem mange år har finansudvalget modtaget aktstykker til løsning af en række opgaver af stor betydning for mindre øsamfund. Disse aktstykker efterlod indtrykket af et behov for en egentlig øpolitik. På denne baggrund foretog finansudvalget i sommeren 1972 en besigtigelsesrejse til for-

skellige mindre øsamfund. Hovedindtrykket blev som nævnt i vor tillægsbetænkning af 14. marts, at de væsentligste problemer var trafikforbindelserne, el- og vandforsyningsproblemerne og endelig byrdefordelingen imellem stat, amter og kommuner. Disse problemer er nu taget op i regeringen, som har lovet at vende tilbage til finansudvalget, når den nærmere har fået tilrettelagt sin øpolitik.

Det andet eksempel vedrører vore sygehuses anlæg og drift. Vore sygehuse er ved at blive de helt store pengeslugere. Jeg skal helt lade være med at tale nærmere om Herlev, men det er alt for ringe styring, vi har på dette felt, både når det gælder anlæg, og når det gælder drift. Under gennemgangen af finanslovsforslaget ofrede finansudvalget derfor megen opmærksomhed på sygehusproblemerne. Man havde samråd herom med indenrigsministeren og medicinaldirektøren, og sammen med undervisningsministeren besigtigede man det nye rigshospital. Hvad kom der så ud af det? Der kom et indtryk af, at man både i sundhedsstyrelsen og i kommunerne erkender problemernes størrelsesorden og også ønsker at gøre noget ved dem, men der kom også et indtryk af, at man kun er ved begyndelsen af dette arbejde, samt at det går alt for langsomt.

I juni 1971 udsendte indenrigsministeriet et cirkulære indeholdende nogle vejledende retningslinjer for sygehusvæsenets fremtidige udbygning. Ideen heri var kort fortalt, at der skulle ske en samordning af sundhedsvæsenet, så befolkningen fik en hensigtsmæssig sygehusbetjening på en samfundsøkonomisk forsvarlig måde. I dette planlægningsarbejde er sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet placeret som et rådgivende og styrende organ. Ulykken er blot, at når det kommer til de samfundsøkonomiske og de driftsøkonomiske sider af sygehusvæsenet, så er sundhedsstyrelsen temmelig blank. Man ved dårlig, hvad man skal sige til de kommuner eller amter, der vil bygge sygehuse, og selv om man vidste det, så ville man ikke have ret meget at skulle have sagt, bl. a. fordi sundhedsstyrelsens godkendelse af sygehusprojekter sker på et meget tidligt tidspunkt i planlægningen, inden man er nået til de afgørende økonomiske beslutninger. De ligger ude i de kommuner og amtskommuner, der vil bygge, hvor